



P.P.S.

Jeroen Brouwer

How to turn a place around. Dat is de titel van een handboek voor het succesvol inrichten van publieke ruimten, uitgegeven door het Project for Public Spaces (PPS). Een voortzetting van het werk van een zekere meneer Whyte. Van hem is de uitspraak dat het moeilijk is een plek te *ontwerpen* die geen mensen aantrekt. Opvallend is, aldus Whyte, hoe vaak dat tóch is gelukt.

PPS houdt zich bezig met het (her)inrichten van parken, pleinen, voetpaden en andere openbare ruimten. De kracht lijkt te zitten in het concentreren op de plek en de mensen, en niet op het plan. De gemeenschap is de deskundige en niet de planoloog, architect en aannemer. PPS heeft gewerkt in meer dan duizend gemeenschappen in verschillende landen.

Toynbee Hall in de arbeiderswijk East End in London zou daarvan het resultaat geweest kunnen zijn. Dit volkshuis van vormingswerk werd echter naar goed negentiende-eeuws gebruik opgericht door Arnold Toynbee, sociaal hervormer. Tot op de dag van vandaag wordt er ook rechtshulp aangeboden op een pro bono-basis. Verschillende advocatenkantoren zijn daarbij betrokken. De opzet lijkt het meest op een kwalitatief opgetuigde rechtswinkel naar Nederlands model. De lijst van *trustees* leest als een verzameling 'Wie is wie?' Naast solicitors en barristers heeft ook een aantal *members of parliament* hun naam aan dit project verbonden.

In Nederland is de discussie over de publieke basisvoorziening voor rechtshulp in volle hevigheid losgebarsten (zie ook de *Opinie* van mr. S. van Andel in het vorige nummer van dit blad). De minister staat een herinrichting voor van het stelsel van gesubsidieerde rechtsbijstand. Het nieuwe juridische loket krijgt een landelijk uniforme structuur waarin als taken worden uitgevoerd: vraagverheldering, informatieverstrekking, verwijzing en het verlenen van kortdurende rechtsbijstand in eenvoudige zaken. En dat alles in een spreekuur van maximaal een uur. Overige taken worden toevertrouwd aan private rechtsbijstandverleners, lees vooral de balie.

Ter voorbereiding op de behandeling van het plan van de minister had de vaste commissie voor Justitie een rondetafelgesprek georganiseerd met een aantal betrokken organisaties en personen. Aan tafel zaten onder meer de Bureaus voor Rechtshulp, VSAN, VVR, het actiecomité Recht voor Iedereen, de Raden voor Rechtsbijstand en uiteraard de Orde. Het siert voorzitter Van de Camp dat hij betrokkenen ruim de gelegenheid bood hun visie uiteen te zetten en hen prikkelende en kritische vragen van de commissieleden te laten beantwoorden. Zeer sterk samengevat lijkt de

discussie zich vooral te concentreren op de omvang van de *public space*. Wat kan er nou wel en niet in een uur loket, of anders: wat zou er nou wel of niet moeten in een uur loket?

Een duidelijker scheiding tussen publiek en privaat is winst. Naar het oordeel van de Orde dient wel behouden te blijven dat vier vijfde deel van alle rechtsvragen in spreekuurvoorziening wordt afgedaan. Op grond van de kengetallen moet dat haalbaar zijn. Dat vergt een goed geoutilleerde loketorganisatie met niet alleen gemotiveerde en opgeleide mensen net achter de balie (front office), maar ook de betrokkenheid van academisch gevormde mensen (back office). De zaken die doorgeleid worden naar het private domein moeten niet alleen toevoegingswaardig, maar ook 'advocaatwaardig' zijn.

In Nederland wordt PPS meestal gelezen als Publiek-Private Samenwerking. Het gaat daarbij om een samenwerkingsverband waarbij overheid en 'bedrijfsleven' met behoud van eigen identiteit en verantwoordelijkheid samen een project realiseren. In elke fase van het project moet een evenwicht worden gevonden tussen de mate van overheidssturing en inhoudelijke betrokkenheid van de markt. Glashelder moet zijn wat het doel van de samenwerking is en hoe de zeggenschap en risico's verdeeld zijn. Meestal gaat het om een groot infrastructureel project, zoals bijvoorbeeld een autoweg. Een nieuw rechtshulpstelsel heeft echter ook iets 'infrastructureels'.

Het doel van PPS is het realiseren van meerwaarde en efficiencywinst, zo lees ik bij het kenniscentrum PPS. Dat is haalbaar als eenieder doet waar hij het best in is. Wel blijven de aanbevelingen uit het handboek *How to turn a place around* in mijn hoofd knagen. 'Seldom does the genesis of the project come from asking the community what they want.'

De achtste aanbeveling van het Project for Public Spaces wil ik u ook niet onthouden: "They always say "It can't be done". One of Yogi Berra's great sayings is "If they say it can't be done, it doesn't always work out that way". Het zou alle betrokken partijen sieren wat minder verkrampd vast te houden aan zienswijze en taakopvatting. In Nederland hebben wij geen behoefte aan een Donner Hall, maar wel aan een deugdelijke loketvoorziening. *Focus on the place instead of the project!*

83e jaargang – 18 april 2003 – nr. 8
Verschijnt elke twee weken.

Het Advocatenblad is het officiële orgaan van de Nederlandse Orde van Advocaten en wordt uitgegeven door Reed Business Information bv. De inhoud wordt samengesteld door de van de Orde onafhankelijke redactie, behalve de rubrieken Van de Orde en Disciplinaire beslissingen.

Redactie
mr. drs. G.C. van Daal
mr. W.K. van Duren
mr. Y. van Gernerden
mr. W. Heemskerk
dr. L. Hesselink
mr. A.A.M. van der Meer
mr. O.H. Minjon
mr. P.F.F. Nabben
mr. G.J. van Oosten
mr. L.N.J.B. van Osch
mr. M. Perfors
dr. mr. L.W.M. Wopereis

Eindredactie
Linus Hesselink

Redactionele bijdragen
t.a.v. L. Hesselink
Reed Business Information bv
Postbus 16500, 2500 BM Den Haag
tel. 070-4415226
fax 070-4415919
e-mail: linus.hesselink@reedbusiness.nl
Bezoekadres: Benoordenhoutseweg 46, Den Haag
Zie www.elsevierjuridisch.nl

Uitgever
drs. J.W. van der Weele

Juridische Vacaturebank
www.jbb.nl

Beeld
Vormgeving: VILLA Y, Andre Klijsen
Tekeningen: Floris Tilanus
De Pinguin: W.C. van Manen

Lay-out/vormgeving
Unit-1, Dmitry de Bruin

Correctie
Sandra Braakmann

Druk
Drukkerij Groen bv, Leiden

Advertenties
Brouwer's Direct Marketing bv
Postbus 90, 2380 AB Zoeterwoude
tel. 071-5897621, fax 071-5890580
e-mail: bdmbv@euronet.nl
Advertentierieven op aanvraag
Personeelsadvertenties: € 1,89 per mm bij een kolombreedte van 40 mm
Inzendtermijn afl. 9: 18 april 2003
afl. 10: 18 april 2003

Abonnementen

Alle advocaten, leden van de Nederlandse Orde van Advocaten, ontvangen het blad gratis. Voor adreswijzigingen kunnen zij terecht bij de Nederlandse Orde van Advocaten, Postbus 30851, 2500 GW Den Haag (Neuhuyskade 94, 2596 XM Den Haag), tel. 070-3353535, fax 070-3353531. Niet-leden betalen € 140 per jaarabonnement (incl. BTW en verzendkosten) en voor de jaarband € 15. Studenten 50% korting. Abonnementen kunnen schriftelijk worden opgezegd tot uiterlijk twee maanden voor beëindiging van het lopende abonnement. Reed Business Information Klantenservice verzorgt de abonnementenadministratie voor niet-leden: Reed Business Information bv, afdeling Klantenadministratie, postbus 808, 7000 AV Doetinchem. Tel. 0314-358358, fax 0314-349048, e-mail: klantenservice@reedbusiness.nl
Losse nummers: € 8,50